

- Mszał Rzymski z dodaniem nabożeństw nieszpornych, Tyniec–Bruges 1956.
 New Cambridge Medieval History, vol. 2, ed. R. McKitterick, ed. 5, Cambridge 2006.
 North J.: Historia astronomii i kosmologii, przeł. T. i T. Dworak, Katowice 1997.
 Ostrogorski G.: Dzieje Bizancjum, przeł. zbior., wyd. 3, Warszawa 2008.
 Palacz R.: Od wiedzy do nauki. U źródeł nowożytnej filozofii przyrody, Wrocław 1979.
 — Epoka, jej myśliciele i ich dzieła, [w:] Historia filozofii średniowiecznej, red. J. Legowicz, Warszawa 1980, s. 71-???.
 Pliniusza Starszego, Historii naturalnej ksiąg XXXVII, przeł. J. Łukaszewicz, t. I-X, Poznań 1845.
 Pliniusz, Historia naturalna (wybór), opr. I. i T. Zawadzcy, Wrocław 1961.
 Rybka E.: Astronomia ogólna, wyd. VII, Warszawa 1983
 Swieżawski S.: Dzieje europejskiej filozofii klasycznej, Warszawa 2000.
 Tatkiewicz W.: Historia filozofii, t. 1, wyd. 12, Warszawa 1990
 Thorndike L.: A History of Magic and Experimental Science, t. I, New York 1923.
 Wildiers N.: Obraz świata a teologia, od średniowiecza do dzisiaj, przeł. J. Doktor, Warszawa 1985.
 Yorke B.: Królowie i królestwa Anglii w czasach Anglosasów, 600-900, przeł. M. Wilk, Warszawa 2009.
 Zientara B.: Historia powszechna średniowieczna, wyd. 4 popr., Warszawa 1994.
 Zonn W.: Astronomia z perspektywy czasu, Warszawa 1974.

THE COSMOLOGY OF BEDE THE VENERABLE (8TH CENTURY)

Summary

The article presents the universe in cosmology of the Venerable Bede, British scholar of the eighth century. Bede's description of the world as whole was made by the knowledge of ancient (Pliny the Elder) and Christian (St. Isidore of Seville). Geocentric cosmos conceived as a system of fixed stars and the planets on the circles. Celestial bodies are made of fire. On Earth, there are four elements. Bede was interested in philosophy of nature and enrichment of scientific knowledge with the theological reflection. Cosmology of Bede represents an important stage of development of science in Western Christianity in the early Middle Ages.

Summarized and translated by Marcin Karas

Słowa kluczowe: kosmologia, wczesne średniowiecze, Beda Czcigodny, filozofia przyrody, wszechświat.

Key words: cosmology, early Middle Ages, Bede the Venerable, philosophy of nature, universe.

Information about Author: MARCIN KARAS, Ph.D. – Department of Ontology, Institute of Philosophy, Jagiellonian University; address for correspondence: ul. Grodzka 52, PL 31-044 Kraków; e-mail: karas@iphils.uj.edu.pl